St. 59 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) V Trstu, v petek 10. marca 1922 Posamezna številka 20 stotink Letnik XLVII

zhaja, izvzemši pondeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarna Edinost. Naročnina znaša za mesec L 7. —, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32. —, in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprava št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm.*) — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 40 centesimnice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1· —, oglasi denarnih zavodov *mm* po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L 2 — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Zopet enkrat svarilen italijanski glas

Glavni urednik »Ere Nuove«, g. Bruno Astori, ki se sedaj nahaja v Belgradu, je poslal dne 5. marca svojemu listu prezanimiv članek, ki zasluži vsled važnosti predmeta največjo pažnjo. Po mnenju g. Astorija se je Mali sporazum končno pripravil, da nastopi v Genovi kompaktno in **da se je s tem približal dobi resnične in efektivne konsolidacije.** To zatrjevanje belgrajskih političnih krogov utegne biti — pravi Astori — nekoliko preoptimistično. Vendar pa se mora priznati, da je Jugoslavija v zadnjih mesecih — pod vodstvom Ninčića — zadobila določeno smer svoje vnanje politike. Ninčić ni »Balkanec«, marveč vidi vsled dolge priprave, temeljite izobraze združene z vztrajno voljo — tudi preko reke (to je preko Save). Ravno te dni postaja tudi Jugoslavija os četvorne zveze. S tem je dana nova smer za zgodovinsko orientacijo in nova podlaga za vsako bodoče razpravljanje. To dejstvo (žalostno je to, ali mora se priznati) je kompromitiralo našo (italijansko) srednjeevropsko politiko, ker je to diplomatično kombinacijo odtegnilo italijanskemu nadzorstvu in naravnemu vplivu Italije.

S tem pa ni rečeno, da bi se ne mogla tudi za Italijo najti podlaga za gospodarsko sodelovanje v Srednji Evropi in na Vzhodu, ki bi bilo koristno za vse. Še je v razpravi amerikanski načrt za sporazum z Italijo glede Vzhoda. Spričo te eventualnosti pa ni rečeno, da bi koalirani Slovani in Romuni ne hoteli sodelovati pri taki kombinaciji. So pa še druga dejstva, ki govorijo za to domnevo. N. pr. nemška nevarnost, ki ne grozi le Jugoslaviji, ampak zadeva — preko slovanskih dežel — tudi največje italijanske interese! **In ne samo zgolj gospodarske!** Vojna je pač zaustavila nemške težnje na Vzhod, toda ni jih odpravila. V zadnjih tednih se je sklenila jugoslovensko - nemška trgovska pogodba, v Jugoslavijo prihajajo nemške tehnične komisije. (Nekateri menijo, da so to preoblečeni častniki), prihajajo ponudbe v izredni množini, trgovci in blago. Astori vidi v vsem tem neko programatično voljo z jasnimi cilji iz starih sanj hegemonističnega Viljema.

Začetkom leta 1919. — nadaljuje — so Italijo silno vznemirile vesti o češko - jugoslovenskem poizkusu, da bi se zgradil koridor, ki bi šel preko Burgenlanda in bi spajal južne in severne Slovane ter dovedel tako Čehe na Jadran. Sedaj pa grozi nevarnost da pridejo na Jadran Nemci, če bi namreč prišlo do gospodarskega dogovora med skupno četverozvezo in Nemčijo. (Astori sodi, da je tak dogovor z ozirom na čehoslovaško industrijo sicer težaven, vendar pa da ni nemožen) ali pa, če bi prišlo do posebne akcije med Nemčijo in Jugoslavijo preko malega avstrijskega ozemlja od solnograške meje do Karavank. Pisec sodi, da bi gospodarski dogovor med četverozvezo in Nemčijo pomenil najhujšo nevarnost za Italijo, ker bi ustvaril ogromno gospodarsko enoto od Severnega do Baltiškega in od Egejskega do Jadranskega morja. Pritegnili bi k sebi Avstrijo, Madžarsko pa bi potisnil v popolno osamljenost. To bi spravilo tudi Italijo v najslabši položaj, ker bi Nemčija prišla do Jadrana.

Če bi se — svari Astori — ta načrt uresničil in če bi dopustili, da se ta politika razvija brez nadzorstva Italije, bi ne bilo to nasprotno le koristim te poslednje, ampak tudi koristim velesil, predvsem pa Francije, ker bi vsa njena predvojna politika in vsi njeni sedanji napori za odškodnino in za Reno bili zastonj. Pa tudi Amerika ima ves interes na tem, da se doseženo ravnovesje kosolidira in da se ne zruši.

Tu prehaja Astori k reškemu vprašanju in pravi, da je za Italijo še čas in da more še igrati važno in celo odločilno vlogo. Toda to le pod pogojem, da si jasno začrta pot pred seboj in da bo z odločnostjo stremila za ciljem, ki ga hoče doseči. To razumejo tudi realistični politični krogi v Belgradu. Četudi ne moremo na eni strani — meni Astori — odklanjati misli, da grožnja z nemško nevarnostjo tvori sijajno sredstvo v rokah Jugoslavije, da prisili Italijo k odjenljivosti v vprašanju luke Baroš, **je pa na drugi strani gotovo prišla ura, da se končno likvidira jadransko vprašanje!** Značilno je, da vladni in politični krogi Jugoslavije še vedno zavlačujejo to vprašanje z namenom, da bi Italijo utrudili. V Belgradu vidijo, da je Reka na poti k ustvaritvi novega položaja, ki bi končno dovolil Jugoslaviji odpošiljanje blaga na široki Jadran. Toda na Italiji je, da začne z vzhodno in srednjo - evropsko politiko širokega obzorja. Taka politika pa se ne more začeti, **dokler ni rešen spor radi luke Baroš!** Italija se mora odločiti za posredovanje in mora delati na to, da se obstoječa navzkrižja rešijo! Mora to, da se reši iz sedanjega položaja, ki se poostruje in grozi, da se izpremeni v rak-rano. Dejstvo je, da se je carinarsko postopanje za uvoz na Reko poostrilo; dejstvo je, da se na jugoslovenski črti južne železnice ne uveljavljajo jadranski tarifi določeni za italijansko trgovino s Čehoslovaško in Avstrijo. **Če pojde tako dalje — sklepa Astori — bo Italija, ne da bi se niti zavedla tega, oblegana od Jugoslavije, bo odcepljena od svojih naravnih tržišč.** In v Trstu in na Reki, ki itak že ječita pod težko krizo, pride pristaniško gospodarstvo do poloma!

To so misli g. Bruna Astoria. Gospod Astori je šel v Belgrad z namenom, da prouči položaj na licu mesta s posebnim ozirom na bodoče odnošaje med Italijo in Jugoslavijo. Kakor znano, je on napisal tudi brošurico »Il problema del porto franco«, v katerem je stal še na stališču »naskakujočega ekspansionizma«. Dosedanji uspehi njegove enkete dokazujejo, da je svoje naziranje precej izpremenil in ublažil. Njegova svarila, da je prišel čas, da se jadransko vprašanje končno reši, da je prišla ura, ko se mora Italija odločiti za vzhodno politiko širokega obzorja, bo podpiral vsak pravi prijatelj dobrih odnošajev med obema jadranskima državama. Mi na to potrebo stalno opozarjamo, zavedajoč se, da se v tem oziru strinjamo z vsemi razsodnimi ljudmi tostran in onstran meje.

Pred kratkim smo rekli, da je treba obrniti ušesa proč od Trsta, ako hočemo slišati kak pameten glas. Bili bi enostranski in krivični, ko bi bili našim čitateljem zamolčali ta pametni glas našega laškega tovariša pri »Eri Nuovi«.

Italija

Sforza brani svojo politiko in politiko zaveznikov

TURIN, 9. Sforza je imel na poti v Pariz v Turinu pogovor v urednikom »Stampe«. Glede konference v Genovi je izjavil Sforza, da bo ta konferenca v Genovi zboljšala nedvomno materialni položaj in nedvomno tudi moralni položaj. Ne sme se pa pripisovati mednarodnim sestankom sposobnosti čarobne palčice. Obnovitev Evrope se ne sme pričakovati od kakega diplomatskega sestanka ali od državnih glavarjev. Ta obnovitev je že v teku in se vrši, ne da bi mi kaj zapazili. Vprašanja, ki so se zdela nerešljiva, se bližajo počasi sporazumnemu reševanju. Leta 1920. je vsa Evropa računala na Vrangela — je nadaljeval Sforza — jaz pa sem rekel italijanski zbornici z vladnega mesta, da je politika žičnih ovir proti Rusiji nezmisel, škodljiv vsem, in da se mora boljševizem pustiti živeti ali umreti sam ob sebi, ne da bi mu mi nudili s svojim sovražnim nastopom izgovor ali opravičbo za njegovo nezmožnost. To mnenje deli danes vsa Evropa. In sovjetski zastopniki prihajajo sedaj v Canosso, v Canosso svojega zgodovinskega dejanskega stanja: iščejo pomoči pri kapitalizmu, vzpostavljajo v celi Rusiji svobodo trgovine, to je individualno inicijativo in zasebno lastnino.

Sforza je nato govoril zelo optimistično o uspehih konference v Washingtonu in je prešel na vprašanje nemških odškodnin, poudarjajoč, da se delovanje šestih vrhovnih svetov, ki so se bavili z vprašanjem odškodnin, mora presojati le kot člen v verigi sklepanj o načinu izvrševanja versailleske pogodbe. Seveda javnost ni zadovoljna, ker smatra vse diplomatsko delovanje za Sizifovo delo. Sforza je skušal potolažiti urednika »Stampe« s tem, da ga je spominjal na Napoleonove vojne, ki niso uničile toliko bogastva, kakor minula svetovna vojna, in vendar je bilo treba veliko število kongresov, preden se je uredilo stanje, ki je zagotovilo mir vsaj za pol stoletja. Končno je opozarjal Sforza na to, da bi bil mir, ki bi ga narekovale zmagovite centralne države, še hujši.

Spopadi med fašisti in popolari v veronskem gledališču

VERONA, 9. Snoči je prišlo v tukajšnjem gledališču do spopadov med fašisti in popolari. V gledališču se je dejala igra, ki vsebuje satirična nagikovanja na don Sturza, tajnika italijanske ljudske stranke. Ko je prišel neki igralec do enega tozadevnih mest, je nastal med občinstvom velikanski hrup, ki je dosegel svoj višek v tem, da je nekoliko mladih popolarov vdrlo na pozornico in pregnalo igralce. Spopad med popolari in igralci se je izpremenil v spopad med popolari in fašisti, ki so takoj posredovali. Red je naredila policija, ki je vdrla v gledališče. Po predstavi so fašisti priredili po mestu demonstracije.

Spopadi med socialisti in fašisti v okolici Cremone

CREMONA, 9. Spopadi med fašisti in komunisti oziroma socialisti se nadaljujejo. Včeraj so se spopadli v Spino d'Adda in v Agnadello. Ranjenih je bilo pet socialistov. Tudi drugod po deželi je prišlo do spopadov.

Novi spopadi v Libiji

RIM, 9. Listi javljajo iz Libije, da je tam prišlo do novih spopadov med italijanskimi četami in arabskimi vstaši. V Avicijah so bili zadnje dni minulega meseca v spopadih 4 vojaki ubiti. Kmalu nato so oborožene vstaške skupine poškodovale železniško progo med Elmalijo in Zavijo in pretrgali zveze na obrežni progi, ki prihaja iz Zuare. Vojaška oblastva so poskrbela za razširjenje lepakov med domačim prebivalstvom, ki naznanjajo, da se je sklenil dogovor za prenehanje sovražnosti. Prebivalstvo se poziva na mir.

RIM, 9. «Il Mondo» poroča, da je prišlo po dogodkih v Misurati le do posameznih konfliktov z vstaši, medtem ko je bil v glavnem povsod vzpostavljen mir. Tako je prišlo 27. m. m. v Arizie do nemirov, kjer so bili ubiti 4 vstaši. 28. m m. so oddelki domačinov poškovali železniško progo med Elmalijo in Zavijo ter pretrgali zvezo z Zuarsko nabrežno železnico.

Da bi se v bodoče taki incidenti ne ponavljali, je vlada dala vreči iz aeroplanov na nemirne pokrajine veliko število proglasov, kjer se naznanja domačinom konec sovražnosti in se jih pozivlja k mirnemu delu.

Policija udrla v delavsko zbornico v Veroni.

VERONA, 9. Sinoči je udrla policija v tukajšnjo delavsko zbornico, kjer se je ravno vršil sestanek. Aretiranih je bilo približno 20 oseb, ki so pa bile razen treh vse zopet izpuščene na svobodo.

Jugoslavija

Reški Jugosloveni prosijo za pomoč

BELGRAD, 8. Vlada je prejela brzojavno prošnjo jugoslovanske stranke na Reki, naj podvzame odločne korake, da zaščiti Reko pred uničenjem po fašistih in zlasti osigura varnost življenja in premoženja reških Jugoslovanov.

Vranglovo bivanje v Jugoslaviji je nepolitičnega značaja

BELGRAD, 9. Listi priobčujejo noto iz poluradnega vira, katera pravi, da je vest v nekaterih inozemskih listih, da ima bivanje generala Vrangla v Belgradu političen in vojaški pomen, netočna. Ruski general je prišel v Jugoslavijo kot gost ter je bil tudi gostoljubno sprejet kakor so bili tudi že pred njim v Belgradu gostoljubno sprejeti marsikateri Rusi, med njimi n. pr. sedanji ruski diktator Trocki za časa, ko je še vladal car. Vsled tega je popolnoma nepravilno, pripisovati Vranglovemu bivanju v Jugoslaviji kakršenkoli političen ali vojaški pomen.

Morilec ministra Draškovića obešen

ZAGREB, 9. Včeraj ob 6 je bil na dvorišču tukajšnjega sodišča obešen morilec ministra Draškovića Alija Alijagić. Izvršitvi obsodbe je prisostvovalo kakih 100 oseb. Socialistični in komunistični dijaki v Zagrebu so vložili prošnjo za pomilostitev, ki pa je ostala brez odgovora.

Zmerne izjave Stjepana Radića

ZAGREB, 8. Demokratski listi objavljajo pogovor, ki ga je imel urednik demokratskega »Pančevca«, Mihovil Tomandl s Stjepanom Radićem, ki mu je tekom razgovora dejal, da je po njegovem mnenju sporazum z Belgradom absolutno potreben. Pri tem pa misli na sporazum, ki ga je treba skleniti z narodom in ne s strankami. Tak sporazum je mogoč edinole na podlagi novih volitev. Radić je dejal: Mi nismo nacionalistični šoveni, ker nam je nacionalizem samo sredstvo za širjenje pacifizma in republikanstva in za ustanovitev kmetskih in delavskih pravic. Sporazum se more doseči na temelju ravnopravnosti in bratstva. Stjepan Radić je nadalje dejal: Mi ne jahamo na suverenosti hrvatskega naroda. Mi hočemo avtonomijo Hrvatske, ki bo sčasoma preko konfederacije ali federacije dovedla do popolnega jugoslovenskega unitarizma. Jaz bi mogel priti do sporazuma tudi z današnjo vladno večino, ker me pri tem ne ovira nobena osebna zapreka. Osebno nimam ničesar proti Pribičeviću, in jaz sem še vedno pripravljen, da z njim skupaj sedem in z njim razpravljam.

Radić je nato prešel na znano spomenico hrvatskega bloka in dejal, da ima ta memorandum že nekaj uspeha. Pripravljena je že nova obširna spomenica, ki se bo v kratkem poslala belgrajski vladi. V Genovi — je rekel Radić — bi nastopali skupno in bi s tem pred svetom dokazali, da smo enodušni napram inozemstvu. Naši notranji spori se tam ne bi razpravljali, ker je to naša interna stvar. Ta enodušen uspeh je potreben zlasti napram Italijanom, ki bi uvideli, da smo v vprašanjih naših interesov napram inozemstvu povsem složni.

V nadaljnjem razgovoru je Stjepan Radić razlagal, zakaj ni prišel v Belgrad. Dejal je, da je bilo vzrok temu tudi skrb, da bi ga spravili pod isto kapo s komunisti, s katerimi bi bil gotovo prišel v kakšne stike. Končno je poudarjal, da je veliko večji prijatelji demokratov, nego oni mislijo. — Demokratski listi vidijo v tem pogovoru preokret v Radićevi politiki.

Čehoslovaška

Masarykova proslava v Pragi

PRAGA, 8. 72. rojstni dan predsednika Masaryka se je v Pragi praznoval z odkritjem Masarykovega kipa v praški zbornici; kip ima nadnaravno velikost; izdelal ga je češki kipar Stursa. Predsednik zbornice Tomašek je v slavnostnem govoru slavil Masaryka kot osvoboditelja Čehoslovakov ter kot reprezentanta češke kulture. Slavnosti je prisostvovalo celokupno ministrstvo z dr. Benešem na čelu. Kip stoji za sedežem predsednika zbornice na istem mestu, kamor je pred tedni nemški poslanec dr. Baeran vrgel smrdljivo bombo. — Predsednikov rojstni dan se je na njegovo izrecno željo praznoval čisto na tihem.

Masarykov 72. rojstni dan. — Čestitke angleškega in belgijskega kralja

PRAGA, 9. O priliki 72. rojstnega dne predsednika republike Masaryka sta mu angleški in belgijski kralj brzojavno čestitala. Angleški kralj izraža svoje zadoščenje nad tem, da so se prijateljski odnošaji med obema državama utrdili, zlasti z obiskom predsednika Masaryka v Londonu.

V parlamentu se je na 72. rojstni dan prvega predsednika republike svečano odkril njegov kip.

Papež povabil Masaryka v Rim

CURIH, 9. Predsednik čehoslovaške republike pojde v kratkem v Rim. Temu potovanju pripisujejo vladni krogi velik pomen. Dejstvo je, da je Sv. Stolica povabila Masaryka na pogaanja za ureditev položaja katoliške cerkve v Čehoslovaski. Pij XI. je izrazil željo, da bi o tej stvari konferiral osebno z Masarykom, ker ga pozna izza časov svoje apostolske misije na Poljskem.

Pij XI., ki je dober poznavalec severnih Slovanov, hoče rešiti versko vprašanje na Čehoslovaškem, da dobi proste roke za nadaljnje delo v Rusiji in — na Balkanu. Že nekoliko časa sem se širijo vesti o pripravah za sklenitev novega konkordata z Jugoslavijo. Namen novega papeža, ki je, kakor znano, preživel kakor škof precej časa na Poljakem, je ustvariti podlago, če že ne za združitev vsaj za čim večje zbližanje med katoliško in pravoslavno cerkvijo. In izbral si je za to zelo primeren čas, ko je pravoslavna cerkev vsled ruske revolucije nekako dezorientirana. Masarykov prihod v Rim bo torej lahko pomenil prvi konec v udejstvovanju politike novega papeža. Med sedanjimi konferencami bi znala postati ta predstoječa konferenca v Vatikanu najbolj važna v zgodovini zadnjih let.

Praška občina toži bivšega kralja Karla

PRAGA, 9. 15. t. m. se bo začela pred tukajšnjim sodiščem obravnava praške občine proti Karlu Habsburškemu za povrnitev dragocenosti, ki jih je Ferdinand II. ugrabil po bitki na Beli gori.

Francija

Finančna konferenca v Parizu. — Minister Peano o stališču Italije v vprašanju odškodnin.

PARIZ, 9. Včeraj ob 11 so se sešli finančni ministri Anglije, Belgije, Francije in Italije s svojimi finančnimi in gospodarskimi izvedenci. Sestanku sta prisostvovala tudi zastopnik Japonske in delegat Zedinjenih držav. Na tej seji so se le izpolnile gotove formalnosti, medtem ko je konferenca popolnoma očrtala svoj delovni program. Tu je prišlo do nesporazumljenj med angleškimi in francoskimi zastopniki, ki so v nasprotstvu s prvimi zahtevali, da naj o vprašanjih, ki so bila načeta v Cannesu, razpravlja komisija za odškodnine.

Nemška vlada je sporočila zastopnikom reparacijske komisije v Berlinu, da je v simslu pogodbe z dne 13. januarja plačala na račun odškodnin obrok 31 miljonov mark v zlatu. To je tretje plačilo Nemčije, odkar obstoja pogodba za začasno uredbo odškodnin. Ta pogodba bo razveljavljena, ko bo reparacijska komisija definitivno določila način plačanja odškodnin s strani Nemčije za leto 1922.

Sotrudnik «Matina» je imel pogovor z italijanskim zakladnim ministrom Peanom, ki mu je razložil stališče italijanske vlade v vprašanju odškodnin Minister je zagotovil časnikarja, da ne misli Italija izzvati v tem vprašanju predolgih razprav, ampak da se hoče prijateljski pobotati s svojimi zavezniki, tudi če bi morala pri tem utrpeti kako materijalno škodo. Na koncu je tudi izjavil, da je dan otvoritve Genovske konference končno določen na 10. aprila.

Minister Sarraut o vspehih washingtonske konference

PARIZ, 9. Minister za kolonije Sarraut je izjavil pred vnanjo komisijo senata, da je hotela Francija v Washingtonu zagotoviti vspeh konference in si ohraniti svojo in svojih kolonij pomorsko moč. Vkljub natolcevanju, da vodi Francija imperialistično politiko, je njeno zastopstvo doseglo svoje namene in s tem odstranilo za dolgo časa vsako možnost novih konfliktov.

Velika nevihta v Franciji

PARIZ, 9. V večjem delu Francije razsaja že 24 ur grozna nevihta, ki je že do sedaj povzročila ogromno škodo. Večjidel so brzojavne in telefonske zveze pretrgane. Vsak promet z Anglijo je nemogoč. Pri Boulogne se je potopil čoln s 14 osebami. Rešil se ni nihče.

Poincarè ne pojde v Genovo?

PARIZ, 9. Petit Parisien poroča, da se bo menda Poincarè udeležil le otvoritvene seje genovske konference. V tem oziru ni še ministrski predsednik določil nič gotovega, vendar se najbrže v času zasedanja konference v Genovi ne bo mogel za delj časa oddaljiti iz Pariza, ker pojde baš tiste dni predsednik republike Millerand v Alžir.

Seja finančnih ministrov zavezniških držav

PARIZ, 9. Finančni ministri zavezniških držav so imeli danes predpoldne pod predsedstvom De Lasteyrieja drugi sestanek, na katerem so proučevali vprašanja, katera se tičejo wiesbadenskega dogovora glede izkoriščanja saarskih rudnikov in glede odstotka od Nemčije izvršenega plačila, kateri se ima odkazati Italiji. Odbor veščakov, ki se je imenoval danes predpoldne, je tudi imel važno sejo, na kateri je pretresoval razne točke, ki se bodo na bližnji konferenci predložile v potrditev. Veščaki bodo nadaljevali posvetovanja jutri predpoldne. Ministri bodo imeli jutri samo eno sejo.

Anglija

Angleško - irska pogodba sprejeta

LONDON, 9. Dolnja zbornica je danes v tretjem branju sprejela s 395 glasovi proti 52 načrt zakona za angleško - irsko pogodbo.

Ženska volilna pravica v Angliji

LONDON, 9. Doljnja zbornica je z 208 glasovi proti 60 dovolila predložitev načrta lorda Cecila za zakon, ki dovoljuje ženskam enake volilne pravice kot moškim.

Nemiri v Transwaalu

JOANNESBURG, 9. Včeraj je bilo oddanih proti policiji nekaj strelov iz revolverjev. Policija je nasadila bajonete in razgnala množico. Danes predpoldne je zadonelo nekaj strelov iz pušek. Železnico iz Pretorije v Gorniston so pretrgali v Sialkotu.

Angleško posojilo Rusiji

LONDON, 9. Danes se je vršil pod predsedstvom Lloyda Georgea ministrski svet, na katerem se je poleg drugega proučeval predlog, ki stremi za tem, da se dovoli Rusiji posojilo v znesku 350.000 šterlingov za podporo stradajočim.

Lloyd George še ni popolnoma okreval ter bo odpotoval v Galles šele v petek.

Obsedno stanje v Beliastu

BELFAST, 9. V nekem svojem govoru je izjavil župan, da se bo bržkone razglasilo obsedno stanje.

Notranji položaj v Indiji dela vladi skrbi

DELHI, 8. General Rawlison, vrhovni poveljnik angleških čet v Indiji, je izjavil indijskemu parlamentu, da dela notranji položaj vladi težke skrbi. Bati se je — je dostavil — da bo vlada v času, ki morda ni daleč, naletela na resne težkoče, ako bo hotela vzdrževati red in prebivalstvo prisiliti, da spoštuje zakon.

Turčija se ne povabi v Genovo

LONDON, 9. (Dolnja zbornica.) Odgovarjajoč na neko interpelacijo je izjavil Chamberlain: »Ne vidim nobenega razloga, iz katerega bi se imel spremeniti v Cannesu storjeni sklep, da se Turčija ne povabi na konferenco v Genovo.«

Poljska

Zavezniki proti priključitvi Vilne k Poljski

BEROLIN, 9. Uradna brzojavka iz Varšave poroča, da so poslaniki Anglije, Francije in Italije obiskali zunanjega ministra Skirmunta ter mu dali razumeti, da bi znala imeti aneksija vilnskega ozemlja po Poljski neprijetne posledice.

Minister Skirmunt je vzel na znanje ta korak zaveznikov in izjavil, da bo o tem poročal v poljski skupščini in vilnski komisiji.

Sovjetska vlada proti vojaškemu dogovoru med Poljsko, Finsko in Romunsko

DUNAJ, 9. Neue Freie Presse poroča iz Revala, da se zbirajo na finski in poljski meji številne ruske čete. Smatra se, da hoče Rusija na ta način demonstrirati proti vojaškemu sporazumu med Poljsko, Finsko in Romunsko.

Nemčija

Odmevi Rathenauovega govora

BEROLIN, 9. Vsi časopisi se obširno bavijo z govorom, ki ga je imel Rathenau pred glavnim odborom zbornice o odškodninah. Zanimivo je pri tem stališče konservaticev, ki sicer niso v načelni opoziciji napram tem izjavam, vendar pa očitajo Rathenaum, da je prisiljen od okolščin uničil vse upe, ki jih je Nemčija stavila na genovsko konferenco. Na drugi strani pravi opozicija, da je Rathenau imenoval genovsko konferenco mejnik nove dobe v razvoju svetovnega miru, vendar pa da bi doživel bridko razočaranje tisti, ki bi hotel videti v Genovi začetek boljših časov.

Reka

Poslanec Giuriati — civilni komisar na Reki

REKA, 9. Po tridnevnih pogajanjih je odbor za narodno obrambo imenoval Giuriatija za reškega civilnega komisarja, ki je danes ob 12 na trgu pred magistratom prevzel poverjene mu posle. Obredu je prisostvovala ogromna množica ljudstva. Giuriati je poslanec rimskega parlamenta in pripada fašistovski stranki.

Albanija

Kandidata za albanski prestol

LONDON, 8. Diplomatski sotrudnik »Daily Telegrapha« poroča na podlagi zanesljivih vesti iz Drača, da si Albanci zopet želijo kneza. Kot kandidata prideta baje v poštev neki Bonaparte ali lord Cecil. Baje je ime lord Roberta Cecila vzbudilo veliko navdušenje v političnih krogih, ker je Cecil odkritosrčno podpiral albanske zahteve pri zvezi narodov. Z druge strani je izvedel sotrudnik, da je dospela v Albanijo kemalistična misija pod vodstvom Kemala beja, ki podpira francoskega kandidata.

Državne uprave v Avstriji neodvisne od političnih ministrstev.

DUNAJ, 9. V svrho preuredbe javnih uprav in zmanjšanja števila državnih uradnikov, namerava avstrijska vlada strniti vse uprave pod vodstvo generalnega komisarja, ki bo sicer član ministrskega sveta, a bo ostal na svojem mestu, tudi če se bodo vlade menjale.

Japonska

Japonska in pripoznanje sovjetov

PARIZ, 9. Neko uradno poročilo pravi: Japonska vlada ne misli, da je pripoznanje sovjetske vlade s strani konference v Genovi potrebni predpogoj za vzpostavo trgovskih stikov z Rusijo. Pripoznanje sovjetske vlade je odvisno od resnih garancij glede spoštovanja tuje lastnine kakor tudi glede tega, da se bo sovjetska vlada zdrževala vsakršne komunistične propagande v inozemstvu.

Španska

Novi kabinet

MADRID, 9. Novi kabinet se je sestavil takole: Predsednik: Sapcher; vojna: Oluguer; notranji posli: Pinies; finance: Bergamin; mornarica: Ordonez; vnanji posli: Prida; javna dela: Argnelles; justica: Bertram Kusitu; delo: Calderon; pouk: Sirio.

Politično društvo „Edinost" v Trstu

Podpisani odbor sklicuje

Izreden občni zbor

ki se bo vršil

v četrtek, dne 23. marca 1922 ob 14 uri v uredništvenih prostorih »Edinosti« v Trstu, Via S. Francesco št. 20, I.,

za razpravljanje in sklepanje o delni premembi pravil (glede vršenja glasovalne pravice na občnih zborih potom odposlancev v zmislu poročila v »Edinosti« od 5. t. m., in eventualno glede drugih določil, ki bi bila s tem prizadeta.)

V TRSTU, 6. marca 1922.

Odbor Pol. društva »Edinosti«.

Dnevne vesti

Petdesetletnica Mazzinijeve smrti. Danes obhaja vsa Italija svečano petdesetletnico smrti enega svojih največjih mož, ki je izvršil največje delo italijanskega Preporoda: zbudil italijanski narod iz spanja in mu vcepil zavest potrebe, da se osvobodi izpod tujega jarma. Žrtvoval je svojemu idealu, uedinjenju italijanskega naroda, vse svoje življenje. Drugi njegov ideal, republika, ki bi morala biti zgled svobodne države, v kateri bi imeli vsi vse svoje pravice, se še ni uresničil. On, ki je največ naredil za uedinjenje Italije, je moral, po uedinenju italijanskega naroda bežati iz Italije, kakor je moral neštetokrat bežati pred uedinjenjem. L. 1866 je bil v Messini izvoljen za poslanca v italijanski parlament, toda njegova izvolitev je bila razveljavljena zaradi njegovega republikanskega prepričanja. Vrnil se je v Italijo malo pred svojo smrtjo. Preselil se je na oni svet 10. marca 1872. v neki skromni sobici v Pisi. Italijanski narod je z njim izgubil navdušenega buditelja narodne zavesti in nevstrašnega boritelja za narodno edinstvo, monarhija pa neizprosnega upornika. Ko ga ni bilo več, so si ga začeli lastiti vsi in še danes, po 50 letih, se prerekajo za njegovo slavo. Italijanska zbornica je dala celo uradno izraz žalosti zaradi njegove smrti, danes pa je postal dan njegove smrti celo državni praznik. Tudi mimo nas, Slovanov v Italiji, ne sme iti današnji praznik neopaženo mimo, ker gre za proslavo spomina Velikega italijanskega moža, ki se je z vso močjo svoje idealne duše zavzemal za idejo sprave in prijateljstva med Italijo in sosednimi slovanskimi narodi.

»Edinost« v — Jugoslaviji. V Rimu izhaja — trikrat na mesec — revija pod naslovom »Echi e Commenti«. V svojem zadnjem izdanju omenja naš članek o zavodu, ki se je ustanovil v Rimu za spoznavanje gospodarskega, socialnega, političnega in kulturnega življenja narodov na evropskem Vzhodu. To svojo vest o članku v »Edinosti« pa je postavil v rubriko, kjer poroča o dogodkih v — Jugoslaviji. In to se ni zgodilo prvikrat. Gospodje menijo torej, da »Edinost« izhaja v Jugoslaviji! Značilno je pa to tembolj, ker je rečena revija sicer zelo resna. Iz tega primera je razvidno, kako malo poznajo celo resni ljudje v Italiji razmere v svojih novih pokrajinah; v lastni svoji državi! Ali naj se čudimo potem, da široka javnost v Italiji niti pojma nima o dejanskem stanju v naših krajih?! Od kod naj pride potemtakem pametna politika napram našemu narodu na tem ozemlju?!

Šolsko vprašanje. Dne 4. marca se je vršilo v Bocnu zborovanje zastopstev južnotirolskih nemških občin, na katerem so razpravljali o šolskem vprašanju. Sklep, ki so ga sprejeli, je važen tudi za nas. Naglašajo, da se hočejo pokoriti zakonom. Tako so tudi mirno sprejeli šolski zakon Corbinov, čeprav se je ustvaril na nedemokratičen način in krši najsvetejše pravo državljanov: pravico do svojih otrok. Prizakovali pa so, da se bodo vsaj pri izvajanju tega zakona spoštovala najenostavnejša načela pravičnosti. V resnici pa se je pri izbiranju otrok postopalo v duhu sovraštva proti Nemcem. Niso poslušali ne glasu članov komisije, ne glasu starišev. Tako so po uradnem ukazu mnogo nemških otrok odtegnili nemški šoli in jih odkazali italijanski. Ko pa so se prizadeti stariši pritožili in so otroke zadržali doma, so deževale globe še prej, nego je prva pristojna instanca kaj odločila o stvari. Tako se je zatrlo redno postopanje. Zahtevajo, naj se, kakor v vsaki pravni državi, odredbe uveljavljajo s prisilnimi sredstvi še le potem, ko so postale pravomočne, kakor je to v vsaki pravni državi.

Nadalje protestirajo proti nameri, da bi se nemške šole podredile italijanskemu nadzorniku. To namero upravičuje vlada s tem, da šolsko nadzorstvo izhaja iz državne nadzorstvene pravice. Tako policijsko razumevanje je treba odklanjati. Tako podrejanje nemških šol italijanskemu nadzorniku bi imelo smisla le tedaj, če bi bilo italijansko šolstvo boljše. Ker pa temu ni tako, je namerovana odredba stvarno neupravičena in ima služiti le italijanskim narodnim namenom! — Sklep opozarja na dejstvo, da ni bilo pod avstrijsko vladavino nobeno italijansko nadzorstveno okrožje podrejeno nemškemu šolskemu nadzorniku. Istotako se ne smejo sedaj nemške šole podrediti italijanskemu šolskemu nadzorniku. Vidimo torej — zaključuje sklep — da se naše šole uradnim potom izročajo italijanskemu šolskemu nadzorniku in vidimo v tem ponovno kršenje opetovano dane obljube, da ostanejo nemške kulturne naprave v južnem Tirolu nedotaknjene. Upiramo se proti temu!

Zadnji dan bivanja mornaričnega ministra v Trstu. Minister De Vito se je v sredo udeležil kosila, ki ga je priredil njemu na čast tržaški Lloyd v krasnem salonu na parniku «Vienna». Navzoči so bili vsi glavni zastopniki tržaške pomorske industrije. Minister je bil vzradoščen nad tako prisrčnim sprejemom in je ponovno povdarjal, da bo deloval za gospodarsko povzdigo našega mesta. Po kosilu se je peljal v Tržič, kjer so ga pozdravili zastopniki oblastev. Od tu je minister odpoval z vlakom v Rim.

Odprava sekvestra na premoženju čehoslovaških državljanov v Italiji. Generalni konzulat Čehoslovaške v Trstu javlja, da je bil rok za predložitev prilog k prošnjam za odprave sekvestrov podaljšan do konca tekočega meseca za čehoslovaške državljane. Prizadeti naj pošljejo dotične listine najkasneje do 20. t. m. naravnost legaciji čehoslovaške republike v Rimu, Via Luisa di Savoia 24. Prošnje, ki bi ne bile do 31. marca opremljene z vsemi potrebnimi prilogami, bodo neveljavne.

Važno za izseljence. Generalni komisariat za izseljevanje naznanja, da je vlada republike Panama (srednja Amerika) z odlokom od 7. januarja t. l. prepovedala začasno vstop v državo, in sicer radi neugodnih ekonomskih pogojev države. Vstop bi se dovolil izjemoma onim, ki bi imeli nastopiti na podlagi prejdočih delovnih pogodb kako delo, toda tudi tem se odsvetuje, da bi hodili tja.

Plemiškim družinam novih pokrajin. Ministrstvo za notranje posle namerava naknadno dopolniti uradni seznam plemiških in nazovnih družin italijanskega kraljestva, ki naj bi obsegal tudi plemiške družine novih pokrajin priklopljenih Italiji.

Ker ne obstoje nikaki predpisi gledè pripoznanja plemiških pravic, se vabijo državljani novih pokrajin, zanimajoči se za pripoznanje svojih plemiških naslovov, da zaprosijo neposredno na ministrstvu notranjih poslov — upravni urad heraldičnega sveta (Ufficio amministrativo della Consulta Araldica) — za vpis v rečeni naknadni seznam.

Prošnje morajo biti napisane na papirju z 1 lirnim kolekom ter opremljene z vsemi listinami, ki dokazujejo pravico do zahtevanega plemiškega naslova. Vrhu tega se jim mora priložiti nakaznica 25 lir, ki naj bo naslovljena na blagajnika heraldičnega sveta.

Taksa za odvažanje smeti. Municipij opozarja lastnike poslopij in njihove oskrbnike, da je s 1. marca dospela občinska taksa na odvažanje smeti za leto 1922. Taksa se ima plačati iz lastnega nagiba, in sicer na podlagi odmeritve, kakor se je izvršila s plačilnimi nalogi, izdanimi za leto 1921. Plačati se ima najkasneje do 15. marca t. l., sicer se bodo zaračunale tudi obresti za zamudo ter se bo znesek inkasiral potom eksekucije. — Trst, 9. marca 1922. — Direkcija uradov za red.

S Proseka. Klub dramatičnih diletantov na Proseku vabi vse prijatelje na svoj redni občni zbor, ki se bo vršil v soboto 11. t. m. ob 19½ uri v Sok. ljudski knjižnici. Odbor.

Tomaž Mervic je šel k vojakom v maju 1915. Dodeljen je bil 27. domobranskemu pešpolku. Pozneje je bil premeščen k 9. honvedskemu regimentu (M. kir. 9. H. gyalogezred 13 szazad), s katerem je odšel na fronto (vojna pošta štev. 70). Zadnjikrat je pisal 13. 6. 1916. Kdor o njem kaj ve naj to sporoči družini Mervic v Gorici, ulica Seminario, ali našemu uredništvu.

Mladinsko društvo «Prosveta» priredi v soboto, dne 11. marca svoj III. zabavni večer, ki obeta uspeti najbolje. Kdor se spominja zabavnih večerov, ki jih je priredilo društvo, ne bo gotovo manjkal tudi na sobotnem večeru. In tudi drugi, ki bodo prvič med šentjakobsko mladino, bodo spoznali neumorni trud in veselje do dela te mladine. Na sporedu so različni zbori, ki jih bo izvajal peveki odsek mladinskega društva «Prosveta». Dramatični odsek je naštudiral «Snubača» in tri samogovore, ki so spisani v ta namen od članov dramatičnega odseka samega. Ljudstvo bo razsodilo, kateri samogovor je lepši. Za zabavni del je preskrbljeno s sledečim: Izvolitev najbolj simpatičnega parčka, srečkanje in pa šaljiva pošta Posebnosti večera pa bodeta «mokri kotiček» in pa «šotor vedeževalke». Med odmori bo svirala odlična mojsterica na klavir. Nadejamo se obilne udeležbe s strani onih, ki se hočejo pozabavati med našo mladino.

Danes ob 3. popoldne seja tržaškega odseka.

Ženska podružnica v Trstu. Odborova seja se ne vrši prihodnjo soboto, kakor dogovorjeno marveč drugo soboto, dne 18. t. m.

Predsednica.

Denarna pisma za Finsko. Višje poštno ravnateljstvo javlja, da je vzpostavljen promet z denarnimi pismi s Finsko.

Športni odsek MDP ima danes v petek ob 20. uri svoj sestanek. Ker se določi na tem sestanku program za nadaljnje delovanje odseka in se voli tudi novo vodstvo, je nujno potrebna prisotnost vsega članstva športnega odseka. Vabljene so tudi tovarišice, ki se zanimajo za šport.

Načelnik.

Iz tržaškega življenja

Sin umoril lastnega očeta z železnim drogom. Pred snočnjim se je odigral v vasici Gabrovica v Istri umor, ki je vzbudil med vaščani veliko ogorčenje. Umor se je odigral takole:

V omenjeni vasici, v enonadstropni hišici je bival kmet Ivan Križmančič, njegov sin Josip in nevesta Ana. Križmančič se je nahajal pred snočnjim okoli 7. ure v kuhinji, pri ognjišču. Družbo mu je delal neki vaščan. Ko sta bila moža poglobljena v pogovor, je planil v kuhinjo naravnost k ognjišču Križmančičev sin Josip in je udaril očeta, ki ni nič slabega slutil, z železnim drogom parkrat po glavi. Kmet je ostal na licu mesta mrtev, z razbito črepinjo.

Vest o groznem umoru se je raznesla kot blisk po vasi. Vse kar je bilo živega je letelo iz hiš: vsak se je hotel na lastne oči prepričati, kaj se je zgodilo. V teku par minut je bilo Križmančičevo stanovanje nabito polno radovednih vaščanov.

— Grozen umor! — so si pošepetavali vaščani, ki so se tresli od groze.

— Kaj delate zmešnjavo — je dejal morilec vaščanom. «Je že dolgo tega, kar sem se odločil, da bom umoril očeta, ki je vedno nadlegoval mojo ženo...»

Pozneje so prišli orožniki in so odpeljali morilca v zapor.

Tatvina v uradu pogrebnega podjetja. Vlomilci, ki so delj časa počivali, so se podali preteklo noč zopet na delo. Preteklo noč so vdrli doslej neznani vlomilci v urad pogrebnega podjetja na tekališču Vitt. Emanuele III. št. 47, prevrtali železno blagajno in odnesli iz nje 28.000 avstro-ogrskih kron in 3500 lir. Tatovi so pustili na licu mesta nekaj vlomilnega orodja. Lastnik pogrebnega podjetja gosp. Stibel je zavarovan proti tatvini.

Dve bombi. Nekateri otroci, ki so se igrali včeraj zjutraj v ulici Molin a vento, so našli na omenjeni ulici dve bombi. Nevarno orodje je bilo nešeno na policijo.

Zopet incident. Včeraj zjutraj okoli 11'30 sta se slišala v ulici Lazzaretto vecchio dva strela. Šlo je za incident med fašisti in nekaterimi mladenči. Ranjen ni bil nihče.

Dva incidenta. Delavec Alojzij Vivlani, bivajoč na Kjadinu, je stal pred snočnjim okoli 9. ure na vogalu ulice XX Settembre in ulice Paduina. Tedaj ga je zagledala gruča fašistov. «Dajmo ga!» so začeli vpiti fašisti na vse grlo. Vtviani, videč da je v skrajni nevarnosti, se je spustil v divji beg po ulici Paduina, fašisti pa za njim. Eden izmed fašistov je dohitel delavca in ga udaril z gorjačo po glavi. Ta neokusen prizor je povzročil med sprehajalci veliko paniko. Kmalu potem so se slišali trije streli. Ena krogla je ranila fašista Silvija Massilija, stanujočega v ulici della Pietà št. 15, ki se je nahajal v bližini omenjenega delavca. Ranjenega fašista so odpeljali v bolnišnico, delavca pa na rešilno postajo in od tu v zapor. Obdolžili so ga namreč, da je on streljal.

Drugi incident se je odigral ob 9'30 v ulici della Pese ozirома na senenem trgu. Na omenjeni točki so naleteli fašisti na tri delavce, katere so spoznali za komuniste. Med obema strankama je nastalo sporekanje. Ko so hoteli fašisti pretepsti delavce, so ti pobegnili. Dva delavca sta srečno odnesla pete, a tretjega, in sicer Frana Cinsela, so prijeli fašisti in ga neusmiljeno pretepli Ranjenec je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje.

Vesti z Goriškega

«Zveza slovenskih županstev v Gorici», bo imela svoj občni zbor v četrtek dne 23. marca 1922. ob 9. uri predpol. v dvorani hotela «Pri zlatem jelenu» s sledečim dnevnim redom: Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, Poročilo pisarne, Blagajniško poročilo, Poročilo pregledovalcev računov, Volitev predsednika, Volitev podpredsednika, Volitev petih odbornikov, Volitev treh namestnikov, Volitev petih razsodnikov, Volitev treh pregledovalcev računov, Občinska avtonomija, predava dr. Bobič, Slučajnosti.

Nesreča po obsojanja vredni neumnosti. Iz Vrtovina nam poročajo o žalostnem slučaju, ki se je pripetil v nedeljo ob pol eni uri popoldne. Tam so ustrelili orožniki 14 letnega Stanka Kandusa. Ti orožniki so imeli namreč navado, da so preganjali dolgčas s tem, da so streljali v kup kamenja, ki je bil za hišo sredi dvorišča in so bili pri tem delu vedno obrnjeni proti zadaj stoječi hiši, v kateri stanujejo Kandusovi. Omenejnega dne so zopet orožniki preganjali čas z otročjim streljanjem v kup kamenja, ko se je mudil 14 letni Stanko pred hišo. Nesreča je hotela seveda, da je bil zadet v čelo na desni strani in je padel v omedlevico, v kateri je gotovo ležal kake pol ure. Ko so orožniki videli, kaj se je zgodilo, so se umaknili v hišo. Čez pol ure je Stanko prišel k zavesti in tedaj šele je slišal njegovo ječanje eden domačih, ki je stopil k njemu in ga našel v krvi ležečega. Tedaj so prišli tudi orožniki, ki so s početka izpraševali, kaj se je dogodilo, delali se, da nič ne vedò, tajili vsako krivdo in šele končno so priznali, da so oni streljali. Fant je v bolnišnici povedal, da ga je brigadir videl, ko je stal pred hišo. Deček se nahaja v precejšnji nevarnosti, a je vseeno upanje, da bo okreval brez vsakršnih hudih posledic. Jasno je, da mi orožnike ne moremo dolžiti, da se je stvar dogodila hotè, vendar ne moremo molčati, ko gre za tako lahkomiselno postopanje onih oblasti, ki morajo skrbeti za red in dajati v tem oziru lep vzgled. Da je streljanje proti hiši, četudi le v kup kamenja, silno otročje in obsodbe vredno delo, to mora priznati vsakdo, zakaj velika možnost obstoja, da se dogodi na ta način nesreča, za katero so storilci v neki meri vendarle odgovorni.

Sploh se nam — po našem skromnem mnenju zdi — da se z orožjem vse prelahkomiselno ravna, tako da smo postali že navajeni, da slišimo streljanje vedno in povsodi za vsak prazen nič kar za šport. In če se vendar že to godi in se mora goditi, naj se godi na prostorih, ki izključujejo vsako nevarnost za življenje. To je v interesu našega ljudstva in oblasti samih, ki s tem samo trpijo na svojem ugledu in avtoriteti.

Vesti z Notranjskega

Pevske vaje «Zveznega» zbora. Za vipavski odsek se bo vršila pevska vaja dne 11. t. m. ob 4. uri v Vipavi, za postojnski odsek pa 12. t. m. ob 3. uri v Št. Petru.

(Ako je morda vipavski odsek o tem sklenil kaj drugega, naj me brzojavno obvesti!)

Pevovodja.

Književnost in umetnost

»Prosveta«. Izšle sta 1. in 2. številka mesečnika »Prosvete«, glasila slov. kulturnih društev v Italiji s sledečo zanimivo in poučno vsebino: Naši cilji. — Jos. Jurca: Analiza Gregorčičevih poezij. — M. C-t-č: Vinku Engelmanu v trajen, hvaležen spomin. — Vinko Vodopivec: Tamburaški zbor. — Kaj mora pevec vedeti? — O pevovodstvu. — Manjše ljudske knjižnice. — Društveno gibanje. — Sport. — Književnost. — Revijo priporočamo vsem, ki jim je razvoj naših kulturnih in športnih društev pri srcu, zlasti pa društvom samim. Glasilo bo tesna vez, ki bo spajala vse naše po deželi raztresene športne in kulturne organizacije v eno samo močno celoto. Izhaja 1. dne vsakega meseca. Naročnina letno 18 L, posamezne štev. 1 L 50 st. — Uredništvo in upravništvo v Gorici, Corso Verdi 37. — Redakcija lista se zaključi 20. dne vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo.

DAROVI

Za «Rusko družino» H. Petrič, Postojna L 20.—, Mihael Hušo L 10.—.

Za Narodni obrambni sklad nabrano v Črnemkalu pri Brandolinu L 77'20 v zahvalo ker je Brumen odšel.

Borzna poročila.

Tečaji

Trst, dne 9. marca 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	274
Dalmatia	185
Gerolimich	1430
Libera Triestina	440
Lloyd	1290
Lussino	700
Martinolich	130
Oceania	230
Premuda	350
Tripcovich	260
Ampelea	590
Cement Dalmatia	370
Cement Spalato	255

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 9. marca 1922.

ogrske krone	—.2.65	2.75
avstrijsko-nemške krone	—.31.—	—.35
češkoslovaške krone	32.50.—	33.25
dinarji	27,50.—	28.50
lejt	14.75.—	15.50
marke	7.85.—	8.85
dolarji	19.20 —	19.40
francoski franki	176.—.—	176.75
švicarski franki	383.—.—	387.--
angleški funti papirnati	85.25—	85.75
angleški funti, zlati	96.50.—	98.50
napoleoni	77.25	77.75

†

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni soprog in oče

Anton Povh

v 65. letu, danes, ob 11. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb se bo vršil v soboto, 11. t. m., ob 3 pop. iz hiše žalosti v ul. Pasquale Revoltella 464.

TRST, 9. sušca 1922. (139)

Žalujoči ostali.

Mali oglasi

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2'—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4'—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

POROČNA SOBA, bukova, zajamčeno suha, s krasno psiho L 1550.—, druga svetla, jesenova, masivna, lakirana L 1900.— tretja, mahagonijeva, slavonske tovarne s krasno psiho L 1950. Turk, via Rossini 20. 472

39 LETNI vdovec, z nekoliko premoženja, želi znanja v svrho ženitve z zdravim, poštenim in skrbnim dekletom ali vdovo od 25 do 35 let. Franc Bonetta, via Crociera 99, Monfalcone. 471

PRODA SE HIŠA, v sredini mesta Maribor, obstoječa iz treh objektov, z 31 stanovanji in velikih stavbnih parcel, na katerih se lahko zgradi dvoje velikih poslopji primernih za vsako večje podjetje. Cena 200.000 dinarjev. Natančnejša pojasnila daje Josip Czerny, Maribor, Slovenska ulica 37, Jugoslavija. 34/15

DRŽAVNI vpokojenec vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, deloma tudi italijanščine in nemške stenografije, sprejme vsako službo. Ponudbe pod «Vpokojenec» na upravništvo. 470

PRIMERNE SLUŽBE išče zanesljiva, poštena ženska moč, vešča popolnoma slovenščine, slovenske stenografije, strojepisja ter zadostno nemščine in italijanščine v govoru in pisavi. Naslov pri upravništvu 468

SLUŽKINJA, pridna, se sprejme takoj. Corso Garibaldi 17, III. desno. 469

HIŠA, v vrednosti od 80.000 do 500.000, se kupi. Pojasnila v kavarni Centrale, Kavčič Friderik. 419

SPALNICE od L 1800 naprej, kuhinje z ali brez mramora, stolice za gostilno in vrt. Skladišče pohištva, via Udinei 25 449

MARIACELJSKE KAPLJICE Pain, Expeller, Bioglobin in druge specijalitete se dobivajo v lekarni v II. Bistrici. 28

KATERA dobrosrčna družina bi vzela za svojega otroka, dečka, 4 leta starega, zdravega in močnega, ki se nahaja v mestni bolnici v Gorici. 464

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, zlar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 10

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 16

CUNJE kupujem po 30, staro železo po 20. Skladišče via Solitario 14. 51

SEMENA čebulčka, graha, istrskega česna, buč in semenski krompir na prodaj v via Commerciale št. 16, Peternel. 443

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

KROJAČNICA Avgust Štular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 9

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst. via Coroneo L. V. nadstr. 17

Mirodilnica Mislej Franc

Trst — Via Carpison 14 (133)

prodaja barve, čopiče, laneno olje, povlake, kemikalije, zdravila, dišave, jesihovo kislino, milo, mineralne vode itd. po zmernih cenah.

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2

8 (prej Barriera)

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca štev. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, stave in osebne kredite. Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zapr

Št. telef. 25-67.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (86)

Ali hočete s prvo ladjo domov ali na Rtu ustopiti — ali. —»

«Ali kaj vse, kaj ne, da bi se me le znebili iz ladje? Hi! Hi!»

«Ne, ne. Če vam ugaja voziti se z mano, vam obljubil plačilo, kot se spodobi pilotu — saj vas poznam kot dobrega mornarja; seveda če ste pri volji sleditи zvezdi moje sreče.»

«Slediti Moram slediti! Da, Hočem z vami, Mynheer Vanderdecken. Ves čas bi želel biti v vaši bližini — hi! hi!»

«Naj bo torej. Kakor hitro se boste čutili dovolj krepki, nastopite službo. Jaz bom že poskrbel, da vam ne bo ničesar manjkalo.»

«In tudi jaz, moj dobri prijatelj. Kar povejte mi, če boste kaj zaželeli in pomagam vam,» je dostavila Amina. «Mnogo ste trpeli, mi pa bomo zdaj vse poskusili, kar je v naši moči, da pozabite trpko preteklost.»

Dobro! Dobro! Kako prijazni ste!» je odvrnil Schriften in motril Aminino postavo. Čez nekaj časa je skomignil z rameni in pristavil: «Res, škoda — toda mora tako biti.»

«Bog z vami» je rekla Amina in ponudila Schriftenu roko.

Pilot jo je vzel v svojo in mrzel trepet je šinil Amini mimo srca, čeprav ni tega pokazala. Schriften je obdržal nekaj trenotkov njeno roko in jo motreče pogledal v obraz.

«Tako lepa ste in dobra! Mynheer Vanderdecken, hvala vam. Naj vas nebo obvarje, gospa.»

Nato ji je stisnil nežno roko, ki je še vedno ni izpustil in izginil iz kajute.

Leden mraz, ki je prevzel Amino, ko je podala pilotu roko, jo je tako pretresel, da je le s težavo dospela do zofe, na katero je omahnila. Tam je ostala nekaj trenotkov, z roko na srcu, in ko se je Filip sklonil nad njo, mu je zašepetala:

To bitje mora biti nadzemsko — vem, zdaj čisto gotovo vem. — No», je nadaljevala čez nekaj trenotkov, «toliko bolje, če smo z njim prijazni in gledala bom, da postane naš prijatelj.»

«Toda ali misliš, Amina, da so oni, ki pripadajo neznanemu svetu, tudi obdarjeni s čustvi hvaležnosti in sovraštva kot mi in ali nam lahko služijo?»

«Da. Če so zmožni sovraštva — ker, kot veva, je tu — potem so zmožni tudi plemenitih nagibov. Zakaj so dobre in zle sile? Čeprav so se osvobodili zemaljskega telesa, vseeno še ostanejo njih nagnjenja, njih duša. Ta deluje v tem svetu, torej mora tudi tam. Če jih je mogoče uporabiti zase, vprašaš Filip? Da; smrtniki jih zamoremo celo prisiliti, če le poznamo gotova sredstva in moči. Zli duh je nam lahko v dobro ali hudo. Le zle duhove lahko uporabljamo kakti popolni so le vBogu.

«Ti še vedno misliš na prepovedane umetnosti, Amina! Pa je to prav?»

«Prav? Če nam je dana gotova sila, ali je ne smemo uporabljati?»

«Seveda. Toda le v dobro, ne v zlo!»

«Vse kar dozamo smemo uporabljati. Ali ni ustvaril Bog svetlice tudi nas? In ravnotako nam je dal moč, da doznamo za življenje bitij, ki nam pomagajo v življenju.»

Ko so se Aminine žareče oči ozrle v Filipa, se ni mogel ubraniti misli, da ona ni kakor drugi smrtniki; zato je pristavil:

«Ali je morda sploh res, Amina, da sem poročen z umrljivim bitjem, kot sem sam?»

(Dalje).